

Industri

1. Industriens betydning for den danske økonomi

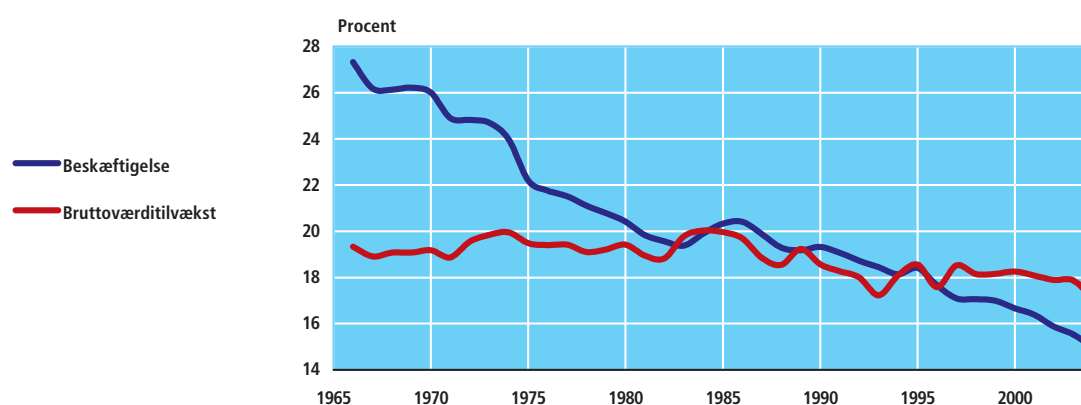
Industrien skaber en femtedel af samfundets værditilvækst

Industriens betydning i den samlede danske økonomi kan beskrives med centrale tal fra nationalregnskabet. Industrien repræsenterede frem til 1980 en nogenlunde konstant andel af erhvervenes samlede værditilvækst på 19 pct. Herefter er erhvervens andel faldet ganske jævnt ned til et niveau på 17 pct. i 2004.

Industriens andel af den samlede beskæftigelse aftagende

Industriens andel af den samlede beskæftigelse har været markant aftagende fra 27 pct. i 1966 til 19 pct. i 1983. Erhvervens betydning for beskæftigelsen steg igen frem til 1986, hvorefter der har været en jævnt stigende tendens frem til 2004, hvor industrien repræsenterede 15 pct. af den samlede beskæftigelse.

Figur 1 Industriens andele af de samlede erhverv

2. Industriens konjunkturudvikling

Industriproduktion

Industriens produktion kan belyses ved et produktionsindeks, der opgøres i faste priser. Perioden 1990-2003 dækker en række forskellige konjunkturføløb, som afspejles i produktionsindekset.

1990-2000

Perioden 1990-1991 var karakteriseret ved en beskeden økonomisk vækst, som var væsentligt påvirket af Golfkrisen. I efteråret 1992 fulgte en konjunkturtilbagegang i kølvandet på den internationale valutauro. Det følgende konjunkturopsving medio 1993, toppede i foråret 1995 og blev fulgt af en vækstpause på ca. et halvt år. Vækstpausen blev afløst af en fornyet vækst i 1996 og 1997, men i 1998 tabte den danske økonomi pusten efter den mere eller mindre uafbrudte opgang i fem

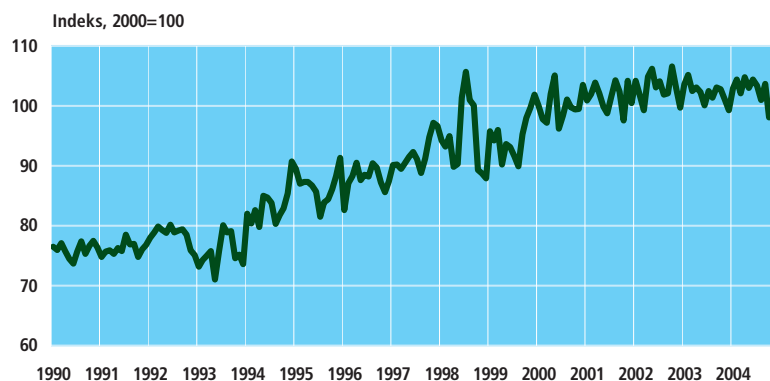
år. Industriproduktionen steg igen i løbet af 1999 og 2000, hvilket skyldtes gunstige internationale konjunkturer.

2001-2004

Afmatningen i verdensøkonomien fra 2001 påvirkede den danske industriproduktion, som også kun steg meget beskedent i 2002 og 2003. Tendensen er fortsat i 2004 og yderligere påvirket af den markante svækkelse af den amerikanske dollar.

Figur 2

Industriens produktion, sæsonkorrigerede værdier

3. Industriens eksport

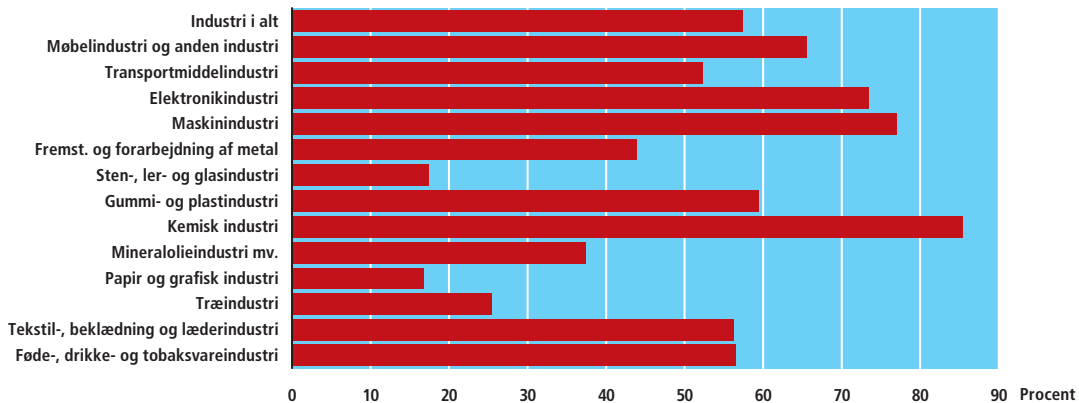
Industriens eksportandel

Eksportmarkederne har stor betydning for den danske industri. I 2004 udgjorde eksportomsætningen 57 pct. af den samlede industriomsætning.

Industriens eksportandel svinger meget fra branche til branche. I *papir og grafisk industri* og *sten-, ler- og glasindustri* var eksportandelen i 2004 på 17 pct., mens *maskinindustri* og *kemisk industri* havde meget høje eksportandele på 77 pct. og hele 85 pct.

Figur 3

Industriens eksportandel fordelt på brancher 2004

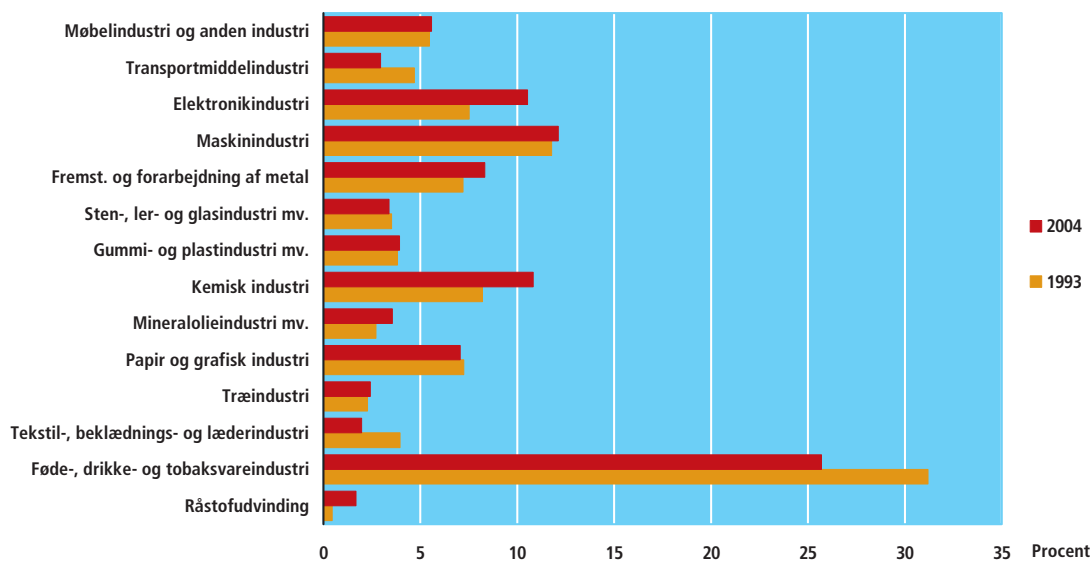
Anm. Data for branchen råstofudvinding offentliggøres ikke af diskretionshensyn.

4. Industriens omsætning fordelt på hovedbrancher

Industriens brancheprofil i 2004

Siden 1993 er industriens samlede omsætning (i løbende priser) for virksomheder med mindst ti beskæftigede steget fra 344 mia. kr. til 522 mia. kr. i 2004. *Føde-, drikke- og tobaksvareindustrien* stod for en fjerdedel af industriens samlede omsætning og var dermed den branche, der havde den største omsætningsandel. Herefter fulgte *maskinindustri*, *kemisk industri* og *elektronikindustri* med hver ca. 12 pct., mens *papir- og grafisk industri* og *fremstilling og forarbejdning af metal* hver omsatte for ca. 8 pct. af industriens samlede omsætning. *Råstofudvinding*, der i industriens omsætningsstatistik opgøres eksklusiv olie- og gasudvinding, udgjorde 2 pct. af industriens samlede omsætning.

Figur 4 Industriens omsætning fordelt på brancher

Vækst i elektronik- og medicinalindustrien

Dansk industris brancheprofil er ikke radikalt ændret siden 1993, hvor *Føde-, drikke- og tobaksvareindustri* også dengang var den mest dominerende hovedbranche. Branchen har dog mistet relativ betydning, idet dens andel af den samlede omsætning er faldet fra næsten en tredjedel til en fjerdedel. Til gengæld er andre hovedbrancher steget i relativ betydning. Det er i særlig grad *elektronikindustri* og *kemisk industri*, som omfatter medicinalindustrien, der har øget deres andele fra 8 til 11 pct. af den samlede industriomsætning. Begge disse hovedbrancher er bl.a. karakteriseret ved at være relativt teknologi- og forskningstunge.

5. Koncentrationsgraden på virksomheder og varegrupper

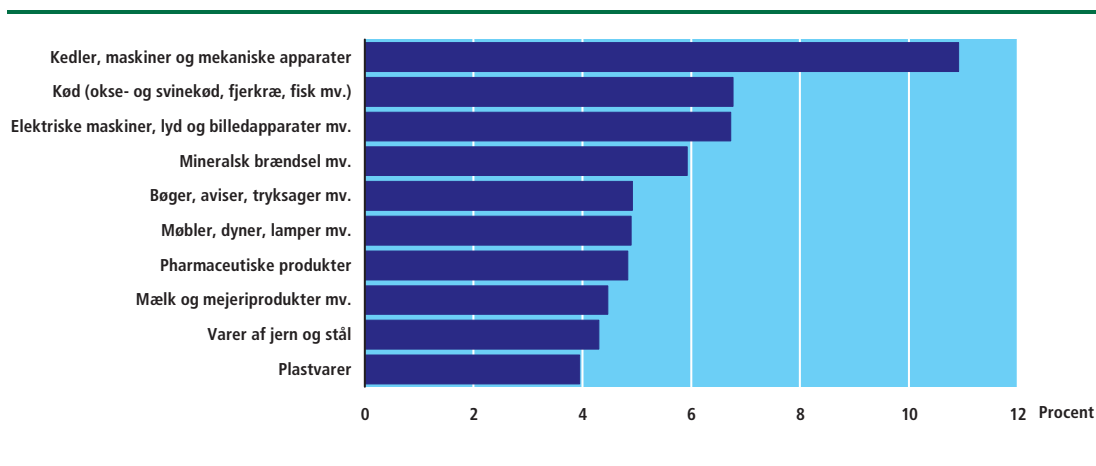
Koncentration på industrivirksomheder

Industriens tre største virksomheder bidrager i gennemsnit med 11,8 pct. til industriens samlede omsætning, mens de ti største virksomheder bidrager med 20,3 pct. Koncentrationsgraden, dvs. hvor stor en andel af den samlede omsætning der kommer fra et begrænset antal virksomheder, varierer meget fra branche til branche. Således er omsætningen især koncentreret på ganske få store virksomheder, hvad angår *mineralolieindustrien, tobaksindustrien, mejerier og isfabrikker samt drikkevareindustrien*. Brancher kendetegnet ved en meget lille koncentration af store virksomheder er eksempelvis *fremstilling og forarbejdning af metal samt papir- og grafisk industri*.

Industriproduktionen fordelt på varer

Produktionen af industriprodukter kan inddeles i knap 100 overordnede varegrupper, hvor de 10 mest producerede varegrupper i Danmark fremgår af figur 5. *Kedler, maskiner og mekaniske apparater* udgør 10,9 pct. af industriens samlede omsætning, mens *elektriske maskiner, lyd- og billedapparater mv.* udgør 7,9 pct.

Figur 5 De 10 mest producerede industrivaregrupper som andel af industriens samlede salg 2004

Produktionen af industriprodukter kan inddeles i endnu mere detaljerede varegrupper, hvoraf der i alt eksisterer ca. 10.000. I denne opgørelse har *produktion af svinekød* en fremtrædende plads ligesom *lægemidler, gasolier og vindmøller*.

Tabel 316

Industriens omsætning fordelt efter brancher og koncentration 2004

DB03	Branche	Total- omsætning	Omsætningsandele	
			De tre største	De ti største
		— mio. kr. —	— pct. —	
1009+2	Råstofudvinding og industri	522 214	11,6	20,0
1009	Råstofudvinding	8 749	75,7	92,5
2	Industri	513 465	11,8	20,3
15009	Føde-, drikke-, tobaksvarerindustri	134 233	36,1	50,0
151000	Slagterier mv.	39 406	73,4	89,4
155000	Mejerier og isfabrikker	24 664	90,8	96,4
158909	Anden fødevarerindustri	55 142	13,2	29,7
159000	Drikkevarerindustri	10 897	74,1	95,7
160000	Tobaksindustri	4 125	90,0	100,0
17009	Tekstil- og læderindustri	10 280	16,3	32,0
170000	Tekstilindustri	6 555	23,3	42,5
180000	Beklædningsindustri	3 361	27,6	51,3
190000	Læder- og fodtøjsindustri	364	84,5	100,0
20000	Træindustri	12 593	21,0	45,6
21009	Papir- og grafisk industri	36 866	8,7	21,8
210000	Papirindustri	10 029	19,1	50,9
221200	Udgivelse af dagblade	7 578	39,7	76,1
221309	Udgiver- og forlagsvirksomheder ekskl. dagblade	9 260	27,3	56,0
222009	Trykkerier mv.	10 172	13,6	31,4
23000	Mineralolieindustri mv.	18 585	99,6	100,0
24000	Kemisk industri	56 504	47,8	68,9
241009	Fremstilling af kemiske råstoffer	9 900	66,8	90,6
243009	Fremstilling af maling, sæbe, kosmetik mv.	14 404	32,1	63,7
244000	Medicinalindustri	32 199	81,3	96,7
25000	Gummi- og plastindustri	20 488	20,6	35,1
26000	Sten-, ler- og glasindustri mv.	17 671	18,6	38,9
261009	Glas- og keramisk industri	2 823	38,6	77,0
263009	Tegl-, cement- og betonindustri mv.	14 848	22,2	45,8
27009	Fremstilling og forarbejdning af metal	43 475	8,6	19,3
270000	Fremstilling af metal	8 976	35,3	67,6
281009	Fremstilling af byggematerialer af metal	18 681	13,5	24,4
286009	Fremstilling af håndværktøj, metalemballage mv.	15 818	13,7	28,7
29000	Maskinindustri	63 254	20,1	31,4
291000	Fremstilling af skibsmotorer, kompressorer mv.	22 227	57,2	80,0
292000	Fremstilling af maskiner til generelle formål	19 816	11,0	27,5
293000	Fremstilling af landbrugsmaskiner	4 228	35,5	61,9
294009	Fremstilling af maskiner til industri mv.	13 748	10,3	25,1
297000	Fremstilling af husholdningsapparater	3 235	52,8	81,6
30009	Elektronikindustri	55 005	19,4	37,1
300009	Fremstilling af edb-udstyr, el-motorer mv.	27 767	35,9	60,7
320000	Fremstilling af telemateriel mv.	9 384	46,0	67,6
330000	Fremstilling af medicinsk udstyr, instrumenter	17 853	23,4	50,6
35009	Transportmiddelindustri	15 376	39,7	59,9
351000	Skibsværfter og bådebyggerier	5 613	73,3	90,2
352009	Fremstilling af transportmidler ekskl. skibe	9 763	35,7	59,7
36000	Møbelindustri og anden industri	29 136	30,7	48,6
361000	Møbelindustri	20 234	25,5	42,3
365009	Fremstilling af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	8 902	73,7	86,9

🔄 Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2006.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/oms2

Tabel 317

Produktionsindeks for industrien

		2003	2004
		2000 = 100	
1009+2+4009	Råstofudvinding, industri og energiforsyning	103,2	103,2
1009+2	Råstofudvinding og industri i alt	102,2	102,7
1009	Råstofudvinding	102,1	107,3
2	Industri i alt	102,3	102,0
15009	Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	114,1	110,8
151000	Slagterier mv.	99,8	98,3
155200	Mejerier og isfabrikker	95,2	96,0
158909	Anden næringsmiddelindustri	133,2	126,8
159000	Drikkevarerindustri	112,2	112,9
160000	Tobaksindustri	94,8	83,0
17009	Tekstil- og læderindustri	81,4	67,5
170000	Tekstilindustri	88,4	82,4
180000	Beklædningsindustri	73,7	61,3
190000	Læder- og fodtøjsindustri	66,7	13,7
20000	Træindustri	91,7	101,4
21009	Papir- og grafisk industri	88,9	93,0
210000	Papirindustri	91,0	89,8
221200	Udgivelse af dagblade	85,6	94,3
221309	Udgiver- og forlagsvirksomhed ekskl. dagblade	83,3	90,9
222009	Trykkerier mv.	94,0	95,8
23000	Mineralolieindustri mv.	78,2	99,0
24000	Kemisk industri	109,0	97,5
241009	Fremstilling af kemiske råstoffer	102,8	93,6
243009	Fremstilling af maling, sæbe, kosmetik mv.	95,2	94,0
244000	Medicinalindustri	116,5	100,1
25000	Gummi- og plastindustri	101,0	100,8
26000	Sten-, ler- og glasindustri mv.	94,0	94,3
261009	Glas- og keramisk industri	92,4	87,7
263009	Tegl-, cement- og betonindustri mv.	94,4	96,0
27009	Fremstilling og forarbej. af metal	104,4	101,7
29000	Maskinindustri	99,1	105,4
30009	Elektronikindustri	106,9	108,9
35009	Transportmiddelindustri	97,6	97,0
351000	Skibsværfter og bådebyggerier	89,5	92,9
352009	Fremstilling af transportmidler ekskl. skibe	102,8	99,6
36000	Møbelindustri og anden industri	99,9	105,3
361000	Møbelindustri	89,4	92,1
365009	Fremstilling af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	135,0	149,0
4009	Energi- og vandforsyning	120,5	112,3

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/prod01

Tabel 318

De mest producerede varer

	2003	2004
	tusinde kr.	
Produktion i alt	453 617 307	461 260 142
Kød af tamsvin, udbenet, frosset, undt. skinke, bov, forende, kam, brystflæsk og stykker deraf	7 205 897	9 524 981
Lægemedler, med insulin, detailpakning	9 538 445	8 865 693
Gasolier, undt til behandling el omdannelse ved bestemte processer, indhold af svovl max 0,05 vægt %	5 862 088	8 317 769
Vindmøller, effekt over 750 kVA	8 317 769	7 205 897
Lægemedler, detailpakning, undt med antibiotika, hormoner, alkaloider, vitaminer og jodforbindelser	8 618 003	5 862 088
Kød af tamsvin, udbenet, fersk/kølet, skinke, bov, kam, forende, brystflæsk og stykker deraf	4 685 544	4 685 544
Dagblade, udgivet mindst 4 gange ugentlig, fra forlag, ikke trykt i eget trykkeri	2 807 023	4 351 775
Jern og stålkonstruktioner samt dele, hovedsagelig af plader, undt. porte, skorstene og loftsplader med fals	4 279 948	4 280 834
Skinke og stykker deraf, af tamsvin, ikke udbenet, fersk/kølet	3 864 268	4 104 954
Motorbenzin af lette olier, blyindhold max 0,013 g pr l, oktantal mellem 95 og 98	3 448 257	4 094 538
Foderstoffer, til svin	4 095 218	3 864 268
Enzymer, enzymkoncentrater og tilberedte enzymer, undt osteløbe, lipoprotein lipase og aspergillus alkaline protease	3 792 373	3 779 286
Varer af jern og stål, ikke andetsteds nævnt	2 695 151	3 663 616
Varer af plast (ej plastfolie), ikke andetsteds nævnt	3 042 552	3 448 257
Bøger (ej ordbøger og leksika), også i hæfter, fra forlag, ikke trykt i eget trykkeri	2 936 197	3 185 185
Danbo, Fontal, Fontina, Fynbo, Havarti, Maribo, Samsø, fedtindhold i masse max 40 %, vandindhold i fedtfri masse mellem 47 % og 72 %	2 756 897	3 087 171
Dagblade, udgivet mindst 4 gange ugentlig, fra forlag, trykt i eget trykkeri	3 562 480	3 020 378
Insulin og salte deraf	2 736 452	2 939 486
Høreapparater, undt dele og tilbehør	2 405 413	2 756 501
Lægemedler, med hormoner (undt insulin og corticosteroider), detailpakning	3 125 272	2 699 858
Roll-On/Roll-Off og andre containerskibe, søgående, nye	3 663 616	2 674 571
Smør, naturligt, fedtindhold max 85 vægt %, pakning af nettovægt max 1 kg	2 464 493	2 612 093
Varer fremstillet af plastfolie, ikke andetsteds nævnt	2 374 609	2 593 259
Køkkenelementer, af træ	2 198 189	2 592 725
Cigaretter, med tobak, ej med indhold af krydderellike	2 612 093	2 464 657

Anm. 1 Varer kan være undtaget fra tabellen af diskretionsmæssige årsager.

Anm. 2 I tabellen er anvendt en 10-cifret nomenklatur, der er baseret på den 8-cifrede KN (Kombinerede Nomenklatur).

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/varer